1876. VIII. évfolyam. 230. szám. Szombat, november 25.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Debreczen, nov. 25.

Nem lehet azt Magyarország népének még csak hibául sem fel róvni, hogy a keleti kérdés élére való állitásának e kritikus időszakában, megdöbbenve jő tudomására azon való ténynek, hogy Magyarország ohajtását a legparányibb mérvben sem képes érvényesiteni.

Borzalommal látja és tapasztalja, hogy a mit a közösügyes egyességkor, távolról sem gyanitottak a rövidlátás jóhiszemü apostolai és a mire idejekorán figyelmeztették az ellenzék kicsiny hadának férfiai, az most, egy nemzeti lét nagy kérdésénél egész ijesztő mesztelenségben mutatja be magát.

Nem engedi az a sajátságos és példa nélküli helyzet, melybe bebonyolitva vagyunk, hogy Magyarország igazi állását valódi illustratióban mutassuk be az olvasó közönségnek, bizonyos neme a szeméremnek tartóztat vissza attól, hogy egész meztelen minőségben lerajzolt képeket adjunk át a nyilvánosságnak, de azt már, mint többé nem álczázható tényt, leplezetlenül elmondhatjuk, hogy nekünk ugyan önállóságunk tökéletesen elolvadt a közösügyes kiegyezés forró napjának sugaraitól.

Állunk rémséges képekkel belebámulva a roppant hadikészülődésekkel szemben a rohamos eseményekbe, melyek a szomszédos országokban történnek, állunk tespedten, mint egy magas partok közé szoritott tó, melynek büzhödt habjai felett észrevétlenül surran át a vihar, a fergeteg, mig egyszer alá mosott nagy nehézkes partjai reá rogynak és kiszoritják ősi medréből minden irányba hullámait.

Avagy talán meg tudna valamely kétféle énekü hazafi czáfolni, ha nagy fenszóval fülbe merjük kiálltani, hogy a közösügy oltárára reá raktuk már a legnagyobb erőfeszitéssel, nem csak minden keresményeinket, de tőkéinknek egy jó részét is, ugy, hogy maholnap el lehet bennünket dobni, mint a kifacsart czitromot, csak azért, hogy a más adósságait fizessük, magunkat pedig önkéntesen besorozzuk a rongy népek, a koldusok légiójába.

Százezrenként visszük gyermekeinket a közös zászlók alá, a legnagyobb munkaidőben, mint termelő ország megfosztva magunkat, a nemzetet az ifju erőktől, kipótolhatlan veszteséggel, csak azért, hogy ezt a hatalmas és nagy nemzeti erőt, csak a jó isten tudja, hogy ki és mely irányba fogja felhasználni, annyi világos egyedül, hogy a magyar nemzet nem.

Azon gondolkozunk komolyan, hogy ugyan van-e olyan született magyar ember, a kinek keble titkon ne sajogna, ha Magyarország ügyeinek ilyetén állását, ugy a magányos perczekben fontolóra veszi? — Nem képzelünk olyat, mert bár egy egészen petrifikálódott Beamter, ki már megrögzött szokássá nőtette magában, az ország költségén kipipálni a hivatalos órákat s bár a csuvaszok, cseremizek uralkodásának esetén is belezökkentené magát, a jég által el nemverhető hivatali jövedelem élvezetébe, mégis, ha meghajolnék is egy idegen erőszak invásiója előtt, de vigasztalására szolgálna egy remény, mely idők multával, összetördelné az erőszak bilincseit, midőn megdöbbene egy nemzet öngyilkolásától, melyhez nem füződik remény, mely örök, mint a sir s melyből nincs aztán feltámadás.

Uraim! kik még most is mosolygó arczot vágtok e keserü lapdacsokhoz, miket elnyelet a közösügy, hajlandók vagytok-e menni a járszalag után, mely lehet hogy mocsárba ingoványok süppedékeibe vezethet, mely aztán büzhödt hullámaival összecsaphat fejeitek felett? Ugy sejlik, hogy igen, és a nemzet legyen mint egy hulla, hidegen, mereven s várja kinyujtóztatva, azon kétes jövőt, melyet számára beirni fog a sors. Még csak kérdeni is illdomtalan olyasmit, hogy minő állást foglal el Magyarország a keleti eseményekkel szemben, hiszen megkérte a tisztelt házat a miniszterelnök, hogy ne kérdezzenek olyasmit tőle.

De hát ha igy vagyunk elbocsátva, mit is kalapál az a nyugtalan ellenzék ő méltósága üllőjén, kérdezze azt inkább, hogy mikép ütött be az idén Geszten a krumpli s bab. Meglássa az ellenzék, hogy erre tud is, akar is felelni a méltóságos.

Mindezen kemény titkolózások daczára is, azonban, a hir ez a nyughatatlan valami, mint a pezsgő kilöki a szoritó dugaszokat, az ablak nyiladékain, és a kulcs lyukain is kiszivárog, és elterjeszti magát.

Katonai s papi pártról beszélnek, mely kimondhatatlan szája ize szerinti dolognak tartja az orosz szövetséget, egy kis occupatiot keleten, Bosznyák királyságot stb.

Más hirszerint jóakaratu semlegességre van kilátás, mely nem zárja ki, hogy maszkirozott segitséget nyujtsunk a 49-ből, hazánkban keserü emlékeket hagyott északiaknak. Jóakaratu semlegesség, mely megbocsáthatónak tartja, hogy torpedó szörnyeket szállitsunk gyors áruként Szebasztopolig, az oroszok számára, kik azt, nem valószinütlen, hogy egykor saját hajóink megsemmisitésére használhatják.

Egy harmadik versio szerint pedig olyan semlegességet követnénk, mely csak addig tartana, mig azt megszegni egyik hadakozó fél javára jónak nem látnánk.

Csupa merő ingadozás, és bizonytalanság jellemzi azon politikát, melyet követünk, s melyről — azt mondják, hogy nem kell róla beszélni.

Borzasztó egy kivánság, összekötött kézzel áldozatra kész Ábrahámi szelidséggel nézni, a mint nyilt, fedetlen nyakunk láttára fenik a kést, élesitik a pallost.

A kormányelnök, ugyan ő nagy bátorságában, midőn az ellenzék a fenyegető vészre mutatott, azt az élczet csinálta, hogy az asszonyos félelem. Pedig hát attól a jelzett vésztől olyan próbált vitézek is tartanak, a kik már a magok részéről nem egyszer állottak szembe a halállal.

Élczeljen hát bármely nevezetes halandó a mennyi neki tetszik, a magyar nemzet aggodalma teljesen indokolt, mert azon pontra van juttatva, mely pontról tisztán láthatja az összetorlódott veszélyek nagyságát, s az élet ösztöne serkenti reá, hogy nem tékozolva nemes bizalmát, azon táj felé tekintsen, honnan feléje, a remény fénye csillámlik, melyről megemlékezni el nem feledkezünk.

— **A hadi készületek** még egyre tartanak. Most az urali kozákok egy részét is mozgósitják. Bessarabiában a polgári kormányzat decz. elsejétől kezdve a katonainak lesz alárendelve, de a formaszerü ostromállapot egyelőre nem hirdettetik ki. A fekete tengeri gőzhajó társaság hajóinak felét hadi czélokra használják. E hajók ugy készültek, hogy e czélra alkalmasak legyenek. Minden hajó hat ágyut kap. A déli sereg elővéde, mely három gyalog hadosztályból, 12 szotnya kozákból, 4 ulános századból s 8 ütegből áll, hir szerint nov. 25-én fogja a Pruth vonalat megszállani. Sebastopol és Kercs kikötői el vannak zárva az idegen hajók elől.

— **A MAGYAR FŐVÁROSBÓL.** **Carré** lovardája a sugáruti czirkusban jövő hóban kezdi meg előadásait. **Nyolcz lengyel** utazott a fővároson keresztül Triesztbe, honnan Törökhonba mennek harczolni. **Kittinger** János polgár 19 éves leánya vigyázatlanságból a kutba esett. **A Petőfy**-társaság megalakult. Elnöke: Jókai Mór lett.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése november 22-én.

Elnök: Ghyczy Kálmán. A kormány részéről minden miniszter jelen van.

Napirenden a költségvetés. Bánhidy Béla, Simonyi Ernő s Mocsáry ellen pollemizál.

Ragályi Nándor: T. ház! Sajátságos helyzet a miénk még a tanácskozások sorrendjére nézve is. Nekem a parlamenti szokás szerint az előtem szólott képviselő urat kellene czáfolnom; de megvallom, hogy nem sok czáfolni valót találok az általa mondattakban.

A t. miniszterelnök ur tegnap a több oldalról keletkező bizalmatlanságra azt méltóztatott nekünk javasolni, hogy ha czélt akarunk érni, először egyezzünk meg abban, hogy kik legyenek az ő utódjai. Megvallom, hogy ha szerencsénk volna nekünk őt megbuktatni, ez minket bizony nem nagyon bántana, mert minisztereket kötéllel nem kellene fogni, sőt azt hiszem, hogy a legnagyobb baj volna az embaras de richesse (Derültség) mert alkalmasint több volna a competens, mint a mennyi bársonyszék ottan van. (Derültség) Ha pedig a miniszter ur azon nézetben van. (Halljuk!) hogy az összes bizalmatlanok közt nincs annyi essentia mint a mennyi most a bársonyszékeket elfoglalja, erre azt mondom, amit egy deák példabeszéd mond és a mit bizonyit egy hosszu lánczolata azoknak, akik azon székeket elfoglalták, hogy t. i. fac me talem, talis ero. Bizony sajátságos ez a mi helyzetünk, mert sok czáfolni való abban, a mit az előttem szóló képviselő ur mondott, nincsen. Ő ugyanis nem fogadta el Mocsáry képvislőtársam határozati javaslatát azért, mert elég most egyelőre a külön vámszerződés és a függetlenbank, hagyjuk a többit a jövőre.

Erre nekem nincs más megjegyzésem, mint az, hogy minden pártnak kell, hogy legyen életprogrammja. Nekünk is van életprogrammunk és ezt mindanyiszor elő kell hoznunk a hányszor alkalom van reá. Különben egyszer már megmondottam itt a házban; és most sem mondhatok mást, hogy kell egy pártn k lenni. (Helyeslés a baloldalon.) T. ház! Nem szólott csak kettő már, nem mondhatom, hogy a tulsó oldalon ülők közül, hanem ugy fejezem ki, hogy Gutgesinntekből s ezek közül is csak egyik adta meg magát feltétlenül, a másiknak kivánságai vannak, az igen t. pénzügyminiszter urhoz. Azt kérte tőle, hogy intse meg azon apparatust, — hogy ne legyen olyan kemény. No én gratulálok az igen t. képviselő urnak, Ugyan jóhoz folyamodik. (Derültség.) Az igen t. pénzügyminiszter ur nem bánja akárkin veszik meg az adót, csak az az apparatus kiszoritsa valahonnan; (mozgás) de az a baj, hogy nem tudja kiszotitani. Olyánforma ezen kérdés az igen t. pénzügyminiszter urhoz mint ha a szőlőszem azt kérné a préstől, hogy levét ne nyomja ki (Derültség).

Egyébiránt tisztelt ház, én bevallom, hogy én nem nagy sulyt fektetek ezen költségvetés tárgyalására. Ez legfölebb csak arra való, hogy azok a bizalmatlanok elősorolják a magok panaszait, elősorolják a kormány bünit, elősorolják a kormány hibáit, mert tudva levő dolog, hogy a politikában sokkal veszedelmesebb a hiba, mint a bün. (Helyeslés a balfelől.) Ezt az általam igen tisztelt pénzügyminiszter ur is kegyesen megengedni mélóztatott, mintha csak azt mondta volna: „a virágnak megtiltani nem lehet," mint egy magyardal mondja. Azután a nélkül, hogy számbavehető czáfolásokba bocsátkoznának, leszavaznak bennünket. Nem fektetek pedig ezen tanácskozásokra azért sulyt, mert ha Angliában, az alkotmányosság ezen minta-országában létezik egy tekintélyes párt, mely elégtelennek tartja azon ellenőrködést, melyet a parliament a bevételek és kiadások felett gyakorol, ugyan mit mondhatunk mi, holott nekünk alkotmányunk nincs is. A mi alkotmányunk csak fictió. Hogy pedig az, mutatja épen ezen jelen időszak. Ugy szólván a 12-ik órában sem mink, sem az igen tisztelt kormány, sem az igen tisztelt miniszterelnök ur, azt sem tudjuk, hogy hanyadán vagyunk, nem tudjuk, vajjon ellene vagy mellette vagyunk-e azon hatalomnak, mely Európa térképét felforgatással fenyegeti; de azt tudjuk mindnyájan, hogy azon felforgatás ránk nézve végzetszerü lehet.(Igaz ugy van a baloldal felől.) Én nem is faggatom az igen t. miniszterelnök urat, mert hát szerintem igen kevéssel tud többet mint én, én pedig semmit sem tudok. (Általános derültség.)

Hogy miért nem tud semmit, annak az az oka, mert a hol nincs ott ne keress, az osztrák-magyar állam a mint önők azt mondani szeretik pedig azon helyzetben van, hogy neki ez időszerint nincs külügyi politikája. Hogy mirt nincs külügyi politikája, az már uraim nagyon kényes kérdés. De annyit mégis kénytelen vagyok kimondani azért, mert magasabb körök egy részében és azután a magasabb katonai körök egy részében ellenkező nézet uralkodik a népek nézetével. Na uraim ez nézetem szerint nem alkotmányosság, nem még akkor sem, ha Kakas Márton folytatja is a pénteki zárt ülést. (Mozgás.) A mi az ellenőrködés elégtelenségét illeti, ezen országban mit mondjak uraim? Itt nálunk az államvagyon Csáky szalmája, a melyből a hivek élősködnek addig, a mig benne tart. De nem ez a főok a miért nem fektetek sujt ezen tanácskozásra, a főok az, hogy én azt tapasztaltam a mult budget tárgyalása alkalmával is, és tapasztaltam minden tárgynál ezen t. házban, hogy itt semmisem tárgyaltatik tárgyilag, objeetive, hanem minden csak pártszempontból. Az igen t. többség mintegy dogmául fogadta el hogy bármi ügyetlenséget, tökéletlenséget kövesen el az a miniszter azt, a misztert nem lehet megbuktatni, (Derültség.) hogy példát hozzak rá itt van a fehérvári bérbeadás, (Derültség.) de még annyira sem kell mennem, ott van az általam igen t, pénzügyi bizottság jelentése. No én azt mondom — mert hát én nagyon loyalis ember vagyok — (Derültség.) vagyis nem jól mondtam, nem mondom azt, amit sokan mondanak, hogy a pénzügyi bizottság tagjainak egy része maga sem hiszi azt a mit oda beirt; — ezt nem mondom, hanem uraim azon gondolatra jöttem, hogy mivel egész világon az orvosi tudomány most nem régiden fedezte fel, hogy igen sok szem van olyan, a mely a kék szint nem látja' miután minden tárgynak van szine, hát én azt mondom, hogy a t. pénzügyi bizottság nem látta ezen költségvetés valódi szinét és igy vaktában fogadta el azt, a mit az igen t. pénzügyminiszter belediktált.

No uram, ezek azok a miért én nem fektetek nagy sulyt ezen költségvetés tárgyalására, ugy hogy uraim, a miniszterelnök ur azt mondta: hogy minek azt feszegetni, hogy mi van a jelentésben, hiszen ugyis a többség majd határozni fog és akkor azután megválthatnák. Tovább megyek s azt mondom, hogy a mi egész tanácskodásunknak teljességgel semmi practicus eredménye nincs. Mi beszélünk, önök leszavaznak s minden nap az történik, amit a kormány elhatároz. E szerint jobbnak látnám, ha beleegyeznénk abba, hogy menjünk haza mindnyájan, s akkor megkimélnők az országgyülési költségeket és évenként egy napra egyszer összejönnénk s megtudnók vajjon áll-e még az a rendületlen bizalom a kormány irányában. (Derültség) Az igen t. előttem szólott Bánhidy képviselő ur beszédére bátor vagyok még megjegyezni, hogy ő a határozati javaslatot sem fogadja el, de tökéletesen ugy érvelt, mint Simonyi Ernő. Erre sem kell tehát czáfolatot adni. Én is a t. képviselő urak irányában, kikkel itt együtt bizalmatlankodunk (Derültség.) elismeréssel vagyok, s elismeréssel is kell lennem, s teljességgel ne vegye rosz neven egy nemes tüzü Solo-Singeris elismeréssel kell lennem egy más igen tisztességes párt irányában, hogy végre belátja az, amit már mi 10 év óta hirdetünk, hogy ez uton nem boldogulunk. Mondom csak most kezdik belátni és itt sajnálkozásomat kell kifejeznem a felett, hogy miért nem látták be eddig, mikor már 10 esztendő óta mindig hirdetjük, mint önök mondják, az unalomig. De mint el kell ismernem, önök sokkal következetesebbek, miután 10 évi tapasztalás után letértek ez utról, mint azon képviselők és a kormány, mely kormánynak egy része, miután 7 évig tüzzel vassal ostromolta azon elveket, melyekkel most Magyarország pénzügyeit rendbe akarja hozni. Igaz, hogy Mocsáry tisztelt barátom megjegyezte, hogy ez csak szóval történt, mert a tények egészen ellenkeznek a valósággal, vagyis inkább a szándékkal. De uraim, nem azért szólaltam fel, a főindok, melyért felszólaltam, nem ez, mert amint mondom, én nagy sulyt nem fektetek e tanácskozásokra, hanem mély gyökeret vert bennem egy aggodalom, s kötelességemnek tartom kijelenteni, nem azért, hogy valami haszna legyen, hanem azért, hogy magamat megnyugtassam. Tapasztalhatták önök országszerte, azt hiszem e tekintetben nincs kivétel, azon elégületlenséget és részvétlenséget, mely az országban most létezik.

Én nem szólok az intellegentiáról, annál kevésbé — majd viczezet csinálnak, hogy azt mondom, annál kevésbé, — az ilyen magam forma öreg emberekről, mert mi ugy vagyunk, mint a tormába esett féreg, hogy szeretjük az országot, ha annak szeretete keserüséggel jár is, szóval szeretjük az országot ingyen; hanem szólok a tömegről, szólok a heterogen származásu tömegről és ezt nem magyarázom nagyon. Hogy mi képviselőház folytonosan ujabb és ujabb terheket rovunk azon tömegre ezentul ugyanis materialis korszakban és semmi módot nem adunk, hogy ezeket elviselhesse, mondom félek hogy egyszer azon gondolatra jön mire jött Aesopus szamara. „Quid mea refert cui serviam clitellas dum portem meas"

Nem vitatom a kérdést tovább, mert elismerem, hogy következményeinek előterjesztése nagyon kényes és most nincs egyébb hátra, minthogy e költségvetést a részletes tárgyalás alapjául el nem fogadom. Nem fogadom el pedig azért t. ház, mert ha Taleyrand szerint a szó arra való, hogy az ember vele gondolatait eltitkolja, ugy a költségvetés is arra való, hogy legalább egy évig a valódi tényállást eltitkolja Hivatkozom a mult évi zárszámadásra az előirányzattal szemben és igy az általában benyujtott mindkét határozati javaslatot pártolom.

A vitát S e n n y e y fejezte be. A keleti kérdés fejtegetése s a kormány dicsérete után a vám és bankkérdésben nyilatkozott, de természetesen hozzá méltóan, mert ő mégszorossabban akarja hazánkat Ausztriával összekötni a közös vámterület által.

Ülés végén Borlea, Hunyadmegye alispánját lopással vádolja, melynek azonban semmi alapja nincs.

— nov. 23. —

Elnök: Ghyczy Kálmán

A kormány részéről jelen vannak Tisza, Széll, Wenckheim, Perczel, Péchy, Trefort, Szende, Bedekovics.

Elnök benyujtja 1238 Kis-ujszálássi polgár kérvényét az önnálló vámterület s független bank felállitása végett.

Borlea az adóexecutiók kiméletlen behajtása ellen beszél, Egyszersmind kijelenti, az általa emlitett sikkasztás; daczára a biztos forrásból jövő hireknek igaz, mert ez iránt a per már folyamatban is van.

Utána; Steinacker beszél, majd Széll Kálmán kezd beszélni.

Széll Kálmán két óráig tartó beszédben válaszolt a költségvetés ellen szóló képviselőknek, s iparkodott a többséget megnyugtatni a budget ellen felhozott vádakra nézve. A beszéd még sem tette meg a várt hatást.

A beszéd éle leginkább a szélső jobb oldali képviselők ellen volt irányozva. Evvel kö-

---

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

A VÖLGYI MALOM.

— PALM A. BESZÉLYE. —

II.

Ott állott a malom barátságos udvarzat közepén, fehér falaktól körül ragyogva. Schlösser ur siető léptekkel a gazdag vetésekkel boritott sikon haladt feléje. Ott hol a malom feküdt, összefutottak a körülfekvő hegyek talpai, s gyönyörü, facsoportokkal tarkitott völgy katlant alkottak. Zajgó patak, sárga sziklatömbökön ugrálva át, csörtetett keresztül a völgy ölén, mig a viznek egy részét egy csatorna felfogván, a zsilipek által magasra felemelt hullámok s malom-kerék lapátfogaihoz lettek vezetve, s a kelepelő kerekek zajos mozgásban tarták a benső gépezetet. Sokat utazhatik az ember, mig csak megközelitőleg is vonzóbb képre akad, mint a minőt egy völgyi malom nyujtani képes. Ha az ember oda lép föl, a hegyoldalra, s lenéz a mélységben kavargó kerekekre, melyek a ragyogó vizgyöngyöket a magasba szórva, örökegyhangu zajgással s nagy erővel bukkannak föl a viz alól, s fejünk körül sajatságos zsibongás támad, s ugy tetszik, hogy ott lent a mélységben a viz alatt a rég elhangzott dajkamesék, népénekek és molnár dalok számára egy rejtelmes mesélő ajka nyilik meg ujra.

Schlösser ur többször megáll a malom felé vezető uton, s szemei örömtől ragyognak.

— Ez éppen kedvedre lesz — szólt — a természet oly gyönyörü itt, — a ház, az udvar, oly vidám. Nem szeretem a mogorva környezetet . . . s azt hiszem, hogy itt mindenképen jó uton járok. . .

A malom tulajdonos se mutathatta volna be kedvezőbb pillanatban eladó tulajdonát, mint e nyájas tavaszi reggelen. A természet pompája pazarul volt kiöntve e tájon. Egy világ város zajos utczáin, a malom alig vonta volna magára lelkesült figyelmét, mig itt a szabad természet üditő léggel telt mezején, a tavasz ölén, az ébredő virágok társaságában, — a fia számára megvenni akart kis jószág vonzóbb részt nem is ölthetett volna magára.

Mindent figyelmesen megvizsgált, a mi a malomhoz tartozó gazdaságot illette, s szeretett volna egy két emberrel találkozni, a kiket egy s más dolog felől kikérdeztetett volna.

Üzleti dologban szokása volt már az, hogy jelentéktelen egyszerü embereket kérdezzen meg oly dolgok iránt, a melyeket más fajtáju emberek jelentéktelennek tartva, figyelembe se vesznek, holott nem ritkán, éppen ezekben nagyfontosságu érdekek kulcsa rejlik, vagy legalább is fontosabbak, mint a minőkhöz közelebb érdeklettek, vagy nagy ismeretü emberek tulhajtott kiadásu felvilágositásai vezetnének.

Már boszankodva csodálkozott, hogy egyetlenegy élő lény se akar utjába vetődni, a midőn egyszerre egy mellék utról, mint egy elrejtett háttérből egy lovas törtetett elő.

Sugár alak, hosszas és markirozott vonásu arcz, sötét barna fürtökkel, ragyogó szemekkel. . . Ilyen volt a lovag. Schlösser ur a mint rá néz, feltünő hasonlatosságot találva közte s egy más ismerőse között, a helyett, hogy kitért volna neki, megállott az országut kellő közepén. A lovag félre forditja lovát, hogy el ne gázolja a bámuló kereskedőt.

— Nincs az urnak se szeme, se füle? — kiáltott a lovag mérgesen, haragvó pillantást vetve emberünkre. — Bizony, könnyen elgázolhattam volna, a nékül, hogy szivemre vettem volna a dolgot. Aztán megsarkantyuzta lovát, mely fájdalmában felágaskodva, első lábával Schlösser urnak lábait horzsolta. Mielőbb ámulásából magához térhetett volna, a lovag már sebesen tünt tova, mint a nyilból kilőtt vessző.

Schlösser utána nézett.

— Ugyan hol láttam ez arczot? Kire emlékeztetnek e vonások? kérdezé magától. . .

Aztán egy elzavartatlan, sejtelem szerü érzés vetett árnyat egy pillanatra arczulatján. Csak midőn utját folytatni akarta, vevé észre a fájdalmas sérelmet, mit a lópatkó lábszárain ejtett.

— Bizony nem a legjobb fogadtatás egy eladó gazdaságon — mormogá, aztán amint sietve a malom felé tartott, — emlékezetének könyvében kezdett lapozgatni; meg-megkérdezvén magától, hogy kihez is hasonlithat hát e lovag, oly csalódásig hüen? Lelki szemei előtt a lezajlott napok visszaemlékezésének egy tova futó képe merült fel, de hasztalanul nézte e képet, hasztalan kutatott, keresett, hogy fellelje azon eredeti arczot, melynek vonásaiból ez ifjura ismerhetne. A találkozás sokkal rövidebb volt, hogy sem vonásait kellőleg figyelembe vehette volna, majd ugy tetszett ismét, mintha az idegennek arcza, bár csak futólag láthatá azt — tisztán, világosan, mondhatni kézzelfoghatólag áll ugyan lelke előtt, de csak a véletlen okozza azt, hogy e vonások összeolvadnak annak a bizonyosnak vonásaival, azt ő neki egykor igen jól, közelről kellett ismernie, a kinek emléke előtt azonban most, egy kérlelhetlen függöny ereszkedett alà. . .

— Soha életemben se hittem a kisértetekben — kezdé ismét tünődéseit — de hogy mi van e találkozásban valami sejtelmes, azt nem tudom. Pedig, végre is a világon minden dolognak természetes alapon kell nyugodni. . . . Na de majd a malomban . . . ott majd csak megtudom, hogy ki volt ez a ficzkó. . . .

Össze szedte magát, aztán kevés vártatva elérte végre, nem ugyan minden fáradtság, megerőltetés és a lórugás okozta fájdalom nélkül a malom udvart. Szive lázasan dobogott, a mint a kalapálás, reszelés, és a malom gépezet által okozott zakatolást közvetlen közelében hallotta. Az udvaron egy tisztességes vastagságu ember állott, a kiben Schlösser ur félremagyarázhatlanul azonnal felismerte Reichert urat, a malom tulajdonosát.

(Folyt. köv.)

fülbelül befejeztetett a vita, s a holnapi ülésen már csak egy szónok fog szólani, és pedig a költségvetés ellen.

Széll Kálmán beszéde után még Szülő szólt, s forczirozott pathosszal a költségvetés mellett. A beszéd mindvégig derültségben tartotta a házat.

— **VIDÉKI HIREK. A Petrozsény** melletti kőszéntelepben tüz ütött ki, mely az egész telepet veszélyezteti. **A fehértemplomi** törvényszék egy asszonyt férjének meggyilkolásáért halálra itélte. **Az enyingi** fiatalság a török sebesültek részére mükedvellői előadást rendez. **Kolozsvártt** legközelebb tüz volt.

UJDONSÁGOK.

* **Meghivás.** A debreczeni „függetlenségi kör" tagjai folyó hó 26-ára, vasárnap d. e. 10 órakor a csizmadia társulat áruló helyiségébe a „függetlenségi kör" alakuló gyülésére minél nagyobb számban megjelenni kéretnek. — Debreczen, 1876. novemb. 22. — Gálócsy Gusztáv, ideigl. elnök.

* **Meghivás** a Csokonai-ünnepélyre. E lap hasábjain a 223-ik számban volt szerencsénk f. hó 26. d. u. 4 órakor a főisk. ének-teremben tartandó Csokonai-ünnepélyünket a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani. — Ez alkalommal csak jelezni kivánjuk, hogy a fentirt ünnepély 2 szakaszban, összesen 12 számból álló müsorozat szerint — mely már egész terjedelmében közölve volt — nevezett időben és helyen fog megtartatni. — Annak kijelentése mellett, hogy a hozzánk legközelebb álló főisk. tanár urakhoz intézetteken kivül külön meghivókat nem küldöttünk szét s csak az ünnepély alkalmával fogunk kedves vendégeinknek nyomtatott müsorozattal szolgálni. — a n. é. közönség szives megjelenését tisztelettel kéri és várja a főisk. magyar irodalmi-önk. társulat nevében. Debreczenben, 1876. nov. 23. A rendezőség.

* **„A gyürüs zsidó leánya"** czime azon 3 felvonásos uj népszinmünek, melynek előadására szinházunknál készülnek, s mely legközelebb szinre kerülend.

* **A rendetlen** postai expeditióról a fővárosi és vidéki lapok egy aránt panaszkodnak, és ugy látszik hogy e panasz már a lapok állandó rovatát képezi. Debreczenben azonban azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a postai kezelésről — daczára a bokros forgalomnak, — a legelismerőbben nyilatkozhatunk. S e körülményből azt a következtetést huzzuk, hogy ha a postai fő igazgatóság szigoruan meg rostálná a posta kezeléssel meg bizott egyéneket, miként Debreczenben, ugy más fele is meg szüntethető lenne a rosz kezelés iránti panasz mely a dolgok jelenlegi állásában sok kellemetlenségnek és gyakran kárnak okozója. —

* **Rosenthal Henrik** 17 éves fiatal hegedü müvész a bécsi Donnt tanár legjelesebb tanitványa városunkban, ittenni zenekedvellőkkel legközelebb hangversenyt tartand.

* **Csütörtökön** adatott szinházunkban: „A holdvilágnál" czimü drámai költemény, melyet Kovács Gyula irt. A szinházban megjelent középszámu közönség nagy érdeklődséggel várta az előadást, mely érdeklődés azonban az előadás folyama alatt fokonkint ugy szállt lejjebb és lejjebb, hogy midőn az véget ért, a darabbal együtt a közönség türelmének is vége szakadt. Maga a darab meghatározhatlan valami- és csodálkozásunkat csak a felett lehet kifejeznünk, 1-ször hogy mit véthettek szinészeink, hogy e darab betanulásával büntettettek, 2-or hogy e megnem érdemlett büntetésben, a darab végig hallgatásával, miért kellet a közönségnek is részesülni? Ily kérdések, melyekre csak szerző felelhet, támadtak önként minden egyes hallgatóban, s nagyon jól esett aztán felviditani magunkat „Choufleuri ur", otthonában, mennyiben Choufleuri ur (Szathmári A.) csakugyan otthon volt Ernesztine kisasszonynyal (Nyilvai I.) együtt.

* **A legmélyebb** fájdalomtól levert kebleinkre üditő balzsam gyanánt hatott a közönség tömeges részvéte felejthetlen édes jó anyánk temetésén. — A bánat sulya megkönnyebült az által, hogy más is osztozott fájdalmunkban. Fogadja a n. érdemü résztvevő közönség meleg köszönetünket. Harangi Juliánna férjével Kuczik Gáborral, gyermekeink s testvérünk nevében.

* **Köszönetnyilvánitás** A török sebesültek javára legujabban adományoztak: Boross Sándorné aszszony egy csomag tépést és sebkötőt; Kuczik Gábor ur 5 frt; Csapó utczai külvárosi leányiskola növendékei H. Tóth Jaliánna, Besenyei Eszter, László Juliánna, Zombor Juliánna, Sipos Mária Horváth Julianna tépést és sepkötőt. Fogadják érte köszönetünket.

* **Francesconi Enrico** a bécsi aziendahofi gyilkosság elkövetője kegyelmet kapott. A halál büntetés husz évi fogságra lőn átváltoztatva.

* **Postaügy** Értesitem a t. cz. közönséget, hogy a nagyméltóságu m. kir. földmivelés-ipar és kereskedelmi miniszterium által f. év november 6-án 20. 555 szám kibocsátványa értelmében, 1876. á deczember hó 1-ső től kezdve, hirlapok, körözvények, hirdetések vagy más efele nem teljesen bérmentesitett, vagy nem szabályszerüen kiállitott keresztszalagu küldemények nem továbbittatnak, hanem a feladónak teljes bérmentése végett vissza adandók és ha ez nem lehetséges, mint nem kézbesithető levél küldeménynek fognak tekintetni. Keresztszalagu küldemények p. o. könyvek hangjegyek, kefelevonatok s efféle melyek a mérségelt dijelvezetére szabott. föltételeknek meg, nem bérmentesitett levelek fognak vijaztatni. Debreczen 1876, november hó 24. A m. kir. posta-hiv. főnök Mayer.

* **Az athletikai clubb** rapir vivók részére a legközelebbi vivó-óra nov. 25. az az szombaton este 8 — 9-ig, a kard-vivók részére pedig nov. 27. azaz hétfőn este 8—9-ig tartatik.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

III. Bérlet. 9. Szám.

Vasárnap, 1876. november 26-án adatik:

TÉKOZLÓ.

Látványos szinmü 3 szakaszban.

A felvonás közöket **Sztancsek Ilona** k. a. által lejtendő tánczok fogják betölteni.

Felelős szerkesztő:

TISZAI DÁNIEL.

HIRDETESEK.

Az áruk jó minőségeért kezesség vállaltatik.

SALZMANN LAJOS

férfi divat-terme

A KISTEMPLOM KÖRÜLI BAZÁR-ÉPÜLETBEN

Ajánlom legujabban berendezett **férfi divat-áruimat** ugy a helybeli, mint a vidéki t. közönségnek.

Miután elvül azt tüztem magam elé, hogy vevőim igényeit a nagy választék, mind pedig az áruk jó minősége által a leggondosabban és pontosan kielégitsem, a legszigorubb **határozott árakat** állapitottam meg, ez által remélvén magamnak a t. közönség bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Ez alkalommal bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmét az alább következő **árjegyzékre** felhivni:

I. Kész férfi ruhák:

Téli nadrág és mellények	—	—	8½ frttól	—12 frtig
Francia téli nadrágok	—	—	9 frt	
Fekete nadrág és mellény	—	—	10½ „	
Téli egész öltönyök	—	—	16 frttól	—28 frtig
Téli kurta kabátok	—	—	8 „	—12 „
Téli hosszu kabátok	—	—	15 „	—35 „
Téli köpenyegek	—	—	15 „	—26 „

II. Férfi ingek és fehérnemüek:

a) Fehér sima, fodros és himzett elejü schiffon ingek 2 frttól 4 frtig.
b) Szines creton és oxford ingek 1.60 krtól 3 frtig. Az ingek ugy felálló és lehajló gallérral kaphatók, továbbá az ingek jó szabása s azoknak jó elkészitéséért kezességet vállalok.
c) Négyszeres gallérok nagy választékban 2.50 krtól 2.85 krig.
Négyszeres kézelők 4.55 krtól 5.20 krig.

III. Férfi selyem nemez és posztó kalapok:

Magyar kalapok	—	—	2.50 krtól	4 frtig
Francia divatos kalapok	—	—	4.50 „	6 „
Francia cilinderek	—	—	6.50 „	7.50-ig

VÉGÜL:

Nyakkendők, harisnyák, esernyők, sétapálczák, utazó készletek, plaidek, szivar- és pénz-tárczák, kések, illatszerek gazdag választékban.

Ajánlom magamat a t. közönség szives pártfogásába.

Teljes tisztelettel

Salzmann Lajos.

SALZMANN LAJOS

Üzlethelyiség Bazár-épület.

Vidékről megrendelések a legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek.

Jön a karácsony!

Ki gyermekeinek nagy örömöt akar szerezni, az vegyen gyorsan, mig a készlet tart, a mi legujabb

karácsoni bazárunkból

a mesés olcsóságu áron **ft 5.15 kr.** melyért 53 darabot

a legujabb játékszerekből minden korbeli fiuk és leányok számára kapható, és pedig:

12 db pompás karácsonyfa diszitmény.
25 db. tarkaszinü gyertyácska, a karácsonyfa világitására.
1 teljes porczellán-készlet 6 személynek.
1 dijjal kitünt. madárkalitka, természetes éneklő és mozduló kolibri-madárral.
1 tarka pillangó, mint velociped-járó, folyton repkedve.
1 takarcs, fényezett kávéőrlő.
1 egész haladó vasuti vonat.
1 gazdag ruházatu bohócz, ki sok mutatványnyal bir.
1 hátultöltő pisztoly durranóval.
1 szépen öltözött bábu, mint városi hölgy.
1 fülemile tarka tollazattal, mely a szobában körülrepked.
1 ezr. török katona hadi felszereléssel.
1 zeneeszköz mennyei hangokkal.
1 carton, egész Bécs városát tartalmazva.
1 nagy dominójáték.
1 ujonnan föltalált nevettető készülék.
1 vil.-panoráma tarka szinjátékkal.
1 carton, az egész állatországot tartalmazva.
összesen csak frt 5.15 kr.

Czim:

Bècsi karácson-bazár

Bécs. I. Burgring Nr. 3.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan teljesittetnek.

437 2—6

ZENÉLŐ MÜVEK,

melyek 4 — egész 200 zene darabokat játszanak; expressióval vagy a nélkül,

Mandolinok, dobok, harangok, Aeolhangok, hárfák, stb.

zenélő dobozok,

melyek 2—16 darabokat játsznak; továbbá apró kellékek, szivar állványok, svájczi házacskák, albumok, irószerek, keztyütartók, levélnyomók, virágtartók, szivar és dohány dobozok, dolgozó asztalkák, üvegek, sörös poharak, portmonék, székek stb. mindezek zenedarabokkal. A legujabbakat ajánlja

I. H. Heller, Bernben.

Árjegyzéket bérmentve küldök. Csak az kap Heller féle müveket, ki egyenesen innen rendel.

431. 2—3.

Wilhelm-féle

havasi növény-szörp

GYÓGYEREJÜ ALPESI FÜVEKBŐL,

TÜDŐ

és mellbajok ellen.

Orvosi utmutatás után készült legbiztosabb gyógyszer a légző szervek bántalmai, — mint hevélyes vagy idült gég- és légcsőgyuladás, rekedtség, továbbá nyakbajok és szamárhurut ellen.

A gőg és tüdő takhártyáinak nagy menynyiségü válmányai a leggyorsabban idülnek, ugy hogy a Wilhelm-féle havasi növényszörp használatánál sohase állhat be tüdőlobb.

A Wilhelm-féle havasi növény-szörp, igazgatva a gyomor takhártyáját, fokozza az étvágyat és könnyü emésztést idéz elő, mi által elejét veszi a többnyire rosz vérképződés által okozott ideges bajoknak.

A Wilhelm-féle havasi növény-szörp 1856 óta a világpiacz minden próbáját kiállotta; nagy számu orvosi okirat bizonyitja kitünő biztos és tökéletes hatását; gyógyerejének legjobb tanusága a nagy kelet, melynek ezen orvosszer örvend.

Azon t. vevők, kik a valódi, általam 1856 óta készitett **Wilhelm-féle havasi növény-szörp** megszerzését óhajtják, figyelmeztetnek, azt határozottan a Wilhelm-féle havasi fü-Allop czim alatt kérni.

Csak akkor az én gyártmányom, ha minden üveg ezen pecséttel ellátva. E védjel hamisitóia megszabott büntetés alá esnek.

Használati utasitás minden üveghez adatik.

Egy lepecsételt eredeti üveg ára 1 frt 25 kr. — és kapható frisminőségben egyedüli készitőjénél e czim alatt:

Fr. Wilhelm, Apotheker in Neunkirchen, Niederösterreich

A csomaglásért 20 kr. számitattik.

A Wilhelm-féle havasi növény-szörp kapható még bizományosaimnál, csakis:

Dr. Rottschnek Emil gyógyszerész urnál **Debreczenben.**

Nyiry György gyógyszerész urnál **N.-Váradon**

Liszkay Ferencz gyógyszerész urnál **B.-Ujvároson.**

432 2—13 V.

Orvosi bizonyitvány

A WILHELM-FÉLE

csuzellenes

vèrtisztitó theája

felöl.

A szenvedő emberiség javára kényszeritve érzem magam a Wilhelm gyógyszerész kitünő vértisztitó theáját orvosi szempontból különösen ajánlani.

E készülék, bár a maga nemében egyszerü, egyike a legelőnyösebb gyógyszereknek, benső szenvedéseink és azon külső betegségek ellen, melyek káros nedvek kifolyásai.

Alkalmam volt a fennebbi theát itt Amerikában kiterjedt gyakorlatomnál gyakran alkalmazni, és azt találtam, hogy az egészen helyesnek bizonyult a következő betegségeknél:

a) a légzési szervek betegségeinél, különösen bélhurutnál, nevezetesen ha a székelés reggelenkint nehézkes és kinzó, továbbá asthmaticus bántalmaknál; ez utóbbi esetben a hatás kitünő volt.
b) gyomor betegségeknél, gyomorgöres, gyomor katharus, a rosz gyomor következtében előállott főfájás, hypochondria, gyomor ráknál és méh bajoknál;
c) az ideg daganatoknál, aranyereknél, és pedig különösen, ha az általános szorulás okzta a dagatot, az idegszétmállást és az e folytán bekövetkezett vérfolyást;
d) szerves szivbántalmaknál és szivrekesz izombajoknál;
e) syphilisnél és mindennemü syphilis bántalmaknál, nevezetesen olyanoknál, hol a kenőcs gyógymód hasztalanul alkalmaztatott, hol jod-kalium hónapokon keresztül eredmény nélküli volt; tehát megrögzött syphilisnél különösen.

Igy tehát Wilhelm gyógyszerész ur vértisztitó theája Amerikában is gazdagitotta a gyógyszereket.

New-York. 1876. szept. 16.

Dr. Med. A. Groyen,

német gyak. orvos New-Yorkban.

Óvást teszünk mindennemü hamisitvány és csalás ellen!

Kérjük a t. közönséget, hogy a vevésnél figyelemmel legyen a törvényes védjegy és czimereire, mely minden csomagnak külsejére fel van téve, hogy a hamisitásnak eleje vétessék.

A valódi Wilhelm-féle antiarthritikus, antirheumatikus vértisztitó thea csak az első nemzetközi Wilhelm-féle gyárban Neunkirchen-ben Bécs mellett, vagy a hirdetésemben jelzett helyen kapható.

Egy csomag 8 adagra osztva, orvosi utasitás szerint, használati utasitással 1 frt, a csomagolás és bélyegért még külön 10 kr.

A t. közönség kényelme végett a valódi **Wilhelm-féle antiarthritikus antirheumatikus vértisztitó thea** kapható helyben: Debreczenben: Dr. Rothschnek Émil gyógyszerész urnál: Földesen: Kränzl Ferencz gyógyszerész urnál.

III. 433. 2—6.

Főnyeremény 375,000 márka | **SZERENCSE-HIRDETÉS** | **Nyereményeket az állam biztositja**

Az első huzás decz. 13 és 14-ére van kitüzve.

Meghivás a kormány által biztositott pénzlotteria

nyeremény előnyeiben

való részvételre, hol

7 millió 420,000 márkán felül

biztosan nyerni kell.

Ezen előnyös tervszerüen 79,000 sorsjegyet tartalmazó pénz-lotteria nyereményei egy: nyeremény esetl. 375,000 márka, külön. 250,900. 125,000, 80,000, 60,000, 50000, 40000, 36000, 4-szer 30000, 25000 és 20000, 25-ször 15,000, 12,000 és 10000, 26-szor 6000, 56-szor 4000, és 3000 206-szor 2500 és 200, 415-ször 1500, 1200 és 1000, 1356-szor 500, 300, és 250, 24863-szor 200, 150, 138, 124 és 120, 14839-szer 94, 67, 67, 55, 50, 40 és 20 márka, melyek rövid hónapok alatt 7 osztályban biztos eldöntésre kerülnek.

Az első nyeremény-huzás **hivatalosan f. év decz. 13 és 14-ére van kitüzve.**

az egész eredeti sorsjegy, csak 3 frt 40 kr, az eredeti félsorsjegy csak 1 frt 70 kr, az eredeti negyed-sorsjegy csak 85 kr.

Ezen az állam által biztositott **ered. sorsjegyek** (nem eltiltott igérvények) az ár bérmentes beküldése vagy postai előleg mellett a legtávolibb vidékekre is elküldetnek.

Minden résztvevő az eredeti sorsjegyeken kivül az állam czimerével ellátott eredeti tervet is ingyen kapja, valamint minden felhivás nélkül kézbesitem neki huzás után a hivatalos huzási sorjegyzéket.

A nyeremények kifizetése és szétküldése általam direkt eszközöltetik, gyorsan és teljes hallgatagság mellett.

Minden megrendelés egyszerüen, posta befizetési jegyen történhetik vagy ajánlott levélben.

Bizalomteljesen forduljanak tehát

Id. Hecksher Sámuel,

bank- és váltóházához Hamburgban.

420. 1—6.

Blau Lipót és fiai

ékszerész Budapestről.

Ajánlják itten megnyitott ékszer üzletüket, hol dus választékban

ezüst,

ARANYNEMÜEK, ÓRÁK

és egyébb

ékszerek

raktáron vannak.

Minden divat-minta után készitve, a legolcsóbb árszámitással kapható, hogy a tekintetben a fővárost is felülmuljuk. Minden darab a cs. kir. hit. jegygyel van ellátva.

Támaszkodva t. vevőink bizalmára, reméljük, hogy Debreczenben és környékén a t. közönség megelégedését kiérdemelni fogjuk.

Teljes tisztelettel

BLAU LIPÓT és FIAI.

422 2—8.

Kiadó tulajdonos: **a debreczeni függetlenségi párt.**

Debreczen, 1876. Nyomatott Tiszai Dániel könyvnyomdájában.